

ESGLÉSIA DE MENORCA

**Butlletí oficial
del Bisbat**

Núm. 6 - JUNY 1985

SUMARI

DOCUMENTS DEL BISBE	pàg. 169
28.— Homilia en la Trobada de El Toro (11-5-85): “La meva ànima magnifica el Senyor”.	
29.— Carta als sacerdots jubilats.	
SES CATEQUESIS DEL BISBE	
30.— Estimats amics.	
31.— Alabança a Maria.	
32.— Sereu els meus testimonis.	
33.— La Pasqua de l'Esperit.	
CONSELL DEL PRESBITERI	pàg. 177
Full informatiu del mes d'abril.	
DELEGACIÓ DE “MANS UNIDES”	pàg. 180
Memòria de la campanya contra la fam. Resultat de la recaudació. 1985. Detall de la recaudació a Ciutadella, a Maó, a Alaior i a Ferreries.	
INFORMACIÓ DIOCESANA	pàg. 187
Activitats del Sr. Bisbe. Celebració de la Confirmació a Ciutadella. Jornada sacerdotal al Santuari de El Toro.	
DEL GOVERN BALEAR	pàg. 194
Conveni sobre Patrimoni cultural de l'Església catòlica.	
DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL	pàg. 198
Declaració de la Comissió Permanent: Despenalització de l'avortament i consciència moral”. Nota de la C. Episcopal d'Ensenyament i Catequesi.	
ANUNCIS	pàg. 202
VIII Curs d'Estiu de Català. Curs d'Estiu a la Facultat de Teologia de Barcelona.	
NECROLOGIA	pàg. 203

1985 JULY 8

DOCUMENTS DEL BISBE

28. LA MEVA ÀNIMA MAGNIFICA EL SENYOR

(Homilia en la Trobada de El Toro, 11-5-85)

Estimats germans: sacerdots, religiosos, religioses i feels tots,

També nosaltres, com Maria, hem d'entonar i cantar el Magnificat. I açò, perquè les paraules d'Elisabet a la seva cosina, podem aplicarnos-les a nosaltres mateixos. A la salutació de Maria, quan arriba a casa d'Elisabet, aquesta, plena de l'Esperit Sant, respon posant-se a cridar: "Ets beneïda! Feliç tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet sobre, es complirà".

No és ver que moltes de vegades, en el nostre servei als germans, exercint el nostre ample ministeri, també ells han aixecat la seva veu i s'han entusiasmat amb nosaltres perquè el Senyor havia fet meravelles? Com Maria, idò, hem de dir el nostre agraïment: "La nostra ànima magnifica el Senyor, el nostre esperit celebra Déu que ens salva". I tot perquè ha mirat la nostra petitesa, perquè el seu amor s'estén de generació en generació, perquè el Totpoderós ha fet coses grans. Donant gràcies a Déu, ens omplim d'un gran goig, com el de Maria, visitant la seva cosina Elisabet.

I hem de començar en primer lloc, de donar gràcies a Déu, ara i avui, perquè esteim tots reunits aquí als peus de la Imatge de la nostra Patrona, la Mare de Déu de El Toro, els principals agents de pastoral de la nostra diòcesi. Ens hem reunit per fomentar la nostra amistat, per conjuntar la nostra feina i, sobretot, per concelebrar aquesta Eucaristia, que és acció de gràcies, felicitant al mateix temps la Mare, però també i especialment per, juntament amb Ella, tal com van fer els apòstols i

ens recorda la primera lectura, pregar unànimement i sobre agrair el bé que rebem tothora del nostre Pare del cel.

Maria és el model per manifestar el nostre agraïment. Perquè no sé si vos heu entemut que la contestació de Maria a la seva cosina és açò, una contestació. La resposta de Maria a les alabances que li tributa la seva cosina, jo diria que és una resposta de desviament, o si voleu, una resposta per centrar les coses i donar a cadascú el que li pertoca. Amb tota caritat i amb un profund sentit d'humilitat, de veritat i de serenor, Maria corregeix l'entusiasme espontani i generós de la seva cosina. Ve a dir-li que s'ha equivocat en les seves alabances. Qui les mereix totes és Ell, el Senyor, Déu i Pare. Perquè si "em diran benaventurada totes les generacions" és "perquè el Totpoderós obra en mi meravelles".

També nosaltres hem d'estar contents i agrair al Senyor, com ho va fer Maria, tot aquest deversall de benediccions, de gràcies i de dons que el Senyor ha anat derramant sobre la nostra terra, i, en particular, sobre tots i cada un de nosaltres. Potser de vegades ens queixam més del mal, i de les dificultats, de totes les endemeses que corren pel món, oblidant massa sovint i no valorant prou el bé que el Totpoderós va posant en el cor dels germans, sense apreciar les riqueses inesgotables del seu amor.

Avui, idò, donam gràcies a Déu perquè el seu amor s'estén de generació en generació. I perquè també ha arribat a nosaltres. Déu ens ha estimat, ens estima. Va donar-nos el seu Fill únic, Jesucrist, Salvador del món. I açò ens umpl d'alegria. Posseïm aquest gran goig pasqual, l'hem de viure per fer ben nostres aquelles paraules que Ell un dia va dir als seus apòstols: "Vos he dit açò, perquè tingueu l'alegria que jo tenc; una alegria ben plena".

Si aquest és el primer moment per donar gràcies a Déu, avui també hem de cantar el Magnificat i estar plens de goig i d'alegria pels nostres germans, els sacerdots grans de ca nostra, a qui avui volem ajudar a donar gràcies per les meravelles que el Senyor va obrar en ells i per mitjà d'ells. Que el nostre Magnificat siguin aquelles paraules que llegim en el salm 15: "M'ensenyareu el camí que duu a la vida, goig i festa a voler a la vostra presència, al vostre costat, delícies per sempre".

Aquest és el terme de la seva revelació, i tot el que Ell va venir a anunciar-nos, nosaltres n'hem de sentir alegria plena, com en van sentir els apòstols, fins i tot de la seva partença quan retornava a la glòria del seu Pare: "Ells van tornar a Jerusalem amb gran alegria".

El goig, l'alegria, és una paraula d'eternitat. Hem d'establir-nos en ell, de tal manera, que ni la mort, ni la vellura, ni el sofriment ens en defacin. El cristià, i més el sacerdot, sempre ha d'estar de festa i tots sabem que la causa de la nostra alegria, l'anomenam amb un nom diví:

'Dei genitrix', engendradora de Déu, la Mare, la Verge. Es pot ben dir, idò, que la virtut que no condueix a la plenitud lluminosa i està mancada de somriure interior, no ha pres la seva forma perfecta.

Estimats germans sacerdots majors! Vosaltres sou qui més heu de donar gràcies a Déu pel vostre sacerdocí i per tants de dons com haureu rebut del Senyor al llarg de la vostra vida. I dic que sou els qui més n'heu de donar, precisament perquè fa més d'anys que vau rebre l'apreciat i estimat do del sacerdocí. Vos diré, idò: Teniu una alegria ben plena! Que la vostra vida sigui sempre un gaudium magnum. La vertadera alegria, el gran goig cristià i sacerdotal és més profund que el dolor. Certament, l'alegria no és un simple sentiment agradable i benèvol. Neix d'un principi de fe i s'ha d'anar conquerint amb valentia i amb despreniment de nosaltres mateixos.

Un gran goig és sebre i viure que Déu es val de nosaltres, que no es perd res del que feim en bé dels germans, que les benaventurances són eternes i que, com ha escrit un autor, Crist i nosaltres no feim dos, sinó un, perquè Ell no ens abandona mai. Perquè, a fi de comptes, es tracta de sebre i de viure que la nostra felicitat som nosaltres mateixos i que l'obtindrem sempre, en pau i en germanor, si la volem posseir amorosament, servint Déu i els germans.

En continuar ara la nostra Eucaristia, acollim-nos davall la protecció de la Mare de Déu de El Toro. Demanem-li la seva intercessió perquè a la nostra Illa, ella que n'és la Patrona, s'hi complaquin sempre les darreres paraules del seu Magnificat d'agraïment a Déu Pare: "S'ha recordat del seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre".

I per a vosaltres, finalment, estimats sacerdots, grans amb el meu agraïment i el de tota la diòcesi, una abraçada fraternal que vos don, juntament amb aquestes paraules del darrer capítol de l'Apocalipsi, que hem resat aquest matí en la nostra litúrgia de les hores: "Venc prest i m'acompanya la meva recompensa per pagar a cadascú segons les seves obres. Feliços els qui blanquegen els seus vestits per poder tenir dret a l'arbre de la vida i poder entrar a la ciutat per les seves portes".

Veniu, Senyor, Jesús. Que la gràcia de Jesús, el Senyor, sigui amb tots".

29. CARTA ALS SACERDOTS JUBILATS

Ciudadella de Menorca, a 4 de maig del 1985.

Estimats germans sacerdots jubilats,

El dissabte vinent, dia 11 de maig, tindrem una trobada de capellans i de religiosos/ses a dalt El Toro, amb motiu de la solemnitat de la nostra Patrona, i com a continuació de les que, des de fa uns anys, vam començar a fer.

Si cada any he invitat a tots a assistir-hi, enguany ho faig d'una manera particular i molt cordial a tots vosaltres, els qui ja esteu jubilats o en espera de que arribi de la Seguretat Social la vostra jubilació.

Aquesta invitació es deu també a que hem pensat fer-vos un petit homenatge a tots vosaltres en conjunt, que tindrà lloc en el moment de l'Eucaristia, a la qual vos invit a concelebrar i desig que concelebreu amb mi i amb tot el presbiteri assistent.

Als peus de la Imatge de la Mare, serà ben polit d'unir-nos tots en l'altar de l'Acció de gràcies per a dir-les a Déu Pare, per Jesucrist, en l'Esperit, i també a vosaltres, com a representants i continuadors de tants de germans nostres, sacerdots i bisbes que ens van precedir en el servei pastoral a la nostra diòcesi.

Esperant poder-vos abraçar a tots en tan assenyalat dia, rebeu ara la meua afectuosa benedicció.

Ben vostre,

Antoni, bisbe de Menorca

SES CATEQUESIS DEL BISBE

30. ESTIMATS AMICS.

(5 - 5 - 85)

Amb ocasió de l'Any Internacional de la Joventut, el Papa Joan Pau II acaba de publicar una carta apostòlica, dirigida als joves de tot el món. La comença amb aquestes paraules: "Estimats amics", sense cap més protocol. El lema que hi apunta és un text de la primera carta de sant Pere: "Estigueu sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui vos demani la raó de l'esperança que teniu".

La carta del Papa es centra en una explicació i desenvolupament de l'escena evangèlica en què Jesús té un diàleg amb un jove qui li ha preguntat què ha de fer per a posseir la vida eterna. Crist parla al jove i parla amb els joves. I el Papa va aprofundint en el missatge que Jesús, en aquella conversació, ha dirigit a tots els joves i, amb ells, a tota la humanitat.

No puc estar-me ara, de copiar uns paràgrafs del pròleg que preparen la manifestació d'aquesta esperança que, per al futur, són els joves. El Papa escriu: "En vosaltres hi ha l'esperança, perquè pertanyeu al futur i el futur vos pertany. L'esperança està unida sempre al futur, és l'espera dels béns futurs. En aquest sentit, a vosaltres, joves, vos pertany el futur, tal com una vegada era de les generacions dels adults i precisament també amb ells s'ha convertit en realitat. D'aquesta actualitat en són responsables sobretot els adults. A vosaltres vos correspon la responsabilitat del que un dia es convertirà en actualitat junt amb vosaltres, i que ara encara és el futur".

I continua el Papa: "Quan deim que a vosaltres vos correspon el futur, pensam en categories humanes transitòries, en quant l'home està sempre de pas cap al futur. Quan deim que de vosaltres depèn el futur, pensam en categories ètiques, segons les exigències de la responsabilitat moral que ens imposa atribuir a l'home, com a persona, el valor fonamental dels actes, dels propòsits, de les iniciatives i de les intencions humanes".

És un bon punt de reflexió i de discerniment per a tota la nostra joventut menorquina aquesta idea del Papa. Un futur que es va fent realitat comporta el donar raó d'unes esperances posades en la joventut actual, i també un fer camí concret per part dels nostres joves cristians per assegurar uns valors humans i cristians, cap a un futur del món més just i més solidari.

Jo també, com el Papa, vos dic a vosaltres, joves: "Estimats amics", sigueu forts en la lluita contra el mal, contra el vertader mal, i feis enfora la lluita de l'home contra l'home, perquè regni la pau, en l'horitzó d'un futur més amable i més humà.

31. ALABANÇA A MARIA

(12 - 5 - 85)

Avui celebrem a Menorca la solernnitat de la Mare de Déu de El Toro, Patrona de la Diòcesi. Tots els feels cristians l'estimam i la veneram en la Imatge que des de la muntanya de El Toro presideix la nostra illa. Potser altres ni l'estimen ni la reconeixen i fins i tot es burlen d'ella. Els feels de Menorca, amb càntics, amb himnes i també des del fons del nostre cor, li sabem dir:

Plens de goig i d'alegria,
nostre càntic entonam
d'alabances a Maria,
que en El Toro veneram.

Déu vos salve, Immaculada,
oh Verge i Mare de Déu,
Brillau més que l'estelada,
sou més pura que la neu.

Si la gràcia abundosa
damunt vostre, Déu vessà,
consolau-nos, amorosa,
si en el món hem de penar.

Siau nostra intercessora
i acolliu-nos amatent.
Nostre amor serà penyora
d'un total agraïment.

32. SEREU ELS MEUS TESTIMONIS

(19 - 5 - 85)

El dissabte, dia 11 de maig, cap al fosquet, feia goig de veure l'ampla nau de la nostra Catedral, plena de bat a bat. 287 joves, al.lots i al.lotes de tot Ciutadella, s'hi havien reunit per rebre el sagrament de la confirmació. Tots duien un emblema rodó penjat al coll amb un cordó de color vermell, al mig del qual voletejava un colom amb les ales significat llengües de foc. Unes lletres en circumferència indicaven la celebració i la data de la festa i, més fortes i grosses, davall del colom, unes altres deien: "Sereu els meus testimonis".

Aquestes mateixes paraules les va dir sant Pere, en el primer discurs que va fer el dia de Pentecosta: "Nosaltres en som testimonis". Es referia a la mort i resurrecció de Jesús, pujat ja al cel i constituït Senyor de tot.

Els cristians, seguidors de Jesús, donam testimoni d'Ell. I, en dir que som testimonis, demostram una fe i una actitud. Fe en les paraules de Jesús: Déu és el nostre Pare; idò, som fills de Déu i germans en esti-

mació profunda els uns dels altres. Actitud de referència concreta al seu Evangeli, a la seva Bona Nova, certificant la identitat de Jesús amb el nostre comportament.

El nostre món necessita, com mai, aquest testimoniatge nostre, en actitud d'una fe servicial i vertadera. No ens enganem la manca de testimoni dels cristians repercuteix inexorablement en la marxa de la nostra societat i, per açò, no podem quedar tancats a ca nostra ni passar despietadament del servei que devem realitzar, si volem ser fets complidors del nostre deure.

Hem d'anar a la "ciutat". Vull dir que hem de fer feina en el nostre món, testimoniant amb un exemple de vida digna de la nostra fe, els valors d'una doctrina divina que va venir a dur-nos un home, anomenat Jesús, el Fill de Déu.

La joventut ciutadellenca, reunida el dissabte a la Catedral, era i és la gran esperança de la nostra Església local de Menorca, per proclamar arreu el nostre testimoni de Jesús. En el manifest que ens van llegir hi deien: 'Sabem que Jesús no falla i ha promès a la seva Església una presència constant. Si participam activament en la comunitat cristiana, cadascú en el seu lloc de responsabilitat, asseguram el nostre desenvolupament i el nostre testimoni'.

Sereu, serem sempre, els seus testimonis.

33. LA PASQUA DE L'ESPERIT

(26 - 5 - 85)

Un ranxo ben gros de joves menorquins, des d'ahir que participa al Monestir de Poblet (Tarragona), juntament amb molts altres joves de Catalunya i les Illes, que poden pujar a uns tres o quatre milers, en una gran concentració juvenil per celebrar lo que han anomenat Aplec de l'Esperit-85. Jo també hi he anat per acompanyar-los i per posar-me en contacte amb aquesta multitud de joves, realitat ja de les nostres Esglésies locals.

El fulletó o programa d'aquesta jornada es titula "Camins de participació, desenvolupament i pau", seguint el lema d'aquest Any Internacional de la Joventut que esteim celebrant.

Damunt la marxa, i abans de partir cap a la Península, deix escrites aquestes retxes per a tots vosaltres. I acab amb la proclama que obre el fulletó, amb aquestes paraules:

"Als joves, qui estimau aquest món com a ben creat per Déu i posat a les nostres mans, en què tants han perdut les ganes de ser-hi pre-

sents on moltes de coses ens les donen fetes, amb un futur incert sense treball per a tots; als joves, qui desitjau la radical dignitat i igualtat de tots els homes, proclamada per Jesucrist, enmig d'aquesta societat nostra que en margina molts, n'abandona d'altres, n'oblida tants; als joves, qui viviu la pau i l'amor com a dons de Déu i tasca nostra, veient com ens barallam, palpant l'egoisme violent de molts cors, sabent que podem destruir la vida que se'ns ha encomanat fer créixer”.

“A vosaltres, qui descobriu en Jesucrist el seu Evangeli la llum i la força per esdevenir des d'ara constructors del vertader món; a vosaltres, qui trobau en Jesucrist la pau i l'amor per fer-los arribar a tots els homes en aquest any dels joves, com Església que som; disposem-nos a caminar junts cap a Poblet. Preparem-nos per celebrar junts: que tots participam de l'Esperit de Déu renovador; que l'Esperit d'Amor és l'autèntica força que ens fa créixer de debò: que Jesucrist és la nostra Pau”.

Tant de bo que la nostra joventut, congregada en unió d'amistat i d'amor, retornàs a la nostra illa i a totes les altres diòcesis amb l'alenada i l'ímpetu de l'Esperit qui dóna força i coratge per anar establint la pau, el desenvolupament i la participació en totes les nostres tasques dins la societat i també dins la nostra Església.

CONSELL DEL PRESBITERI

FULL INFORMATIU – ABRIL DE 1985

La sessió ordinària del Consell del Presbiteri corresponent al mes d'abril té lloc a Ca'l Bisbe, el dimecres, dia 24, des de les 10,30 hores fins les 14,30. Hi assisteixen tots els membres. Es comença dins la capella del Bisbe amb la pregària de Tèrcia. Es fa la lectura de l'Acta anterior i és aprovada.

Agrupació i reorganització de les col·lectes extraordinàries.

Després de tenir en compte les peticions fetes des dels respectius arxiprestats i tot el que s'havia dit en relació amb aquesta qüestió de les col·lectes, el Consell comença la reflexió parlant de la finalitat i destinació d'algunes col·lectes. Queda clar que cada una té una finalitat ben determinada, però també és cert que n'hi ha qui tenen orientació semblant, lo que fa que sorgesqui la pregunta sobre la necessitat de fer-ne una agrupació. Hi ha un fet constatat: hi ha excessives col·lectes, fins i tot durant algun mes n'hi ha tres de distintes.

Es va perfilant, per tant la necessitat d'una agrupació d'aquelles no tant importants en torn d'aquelles que ho són més o que la gent n'és més sensible, ja sigui per la importància o la necessitat.

També es constata que, a la pràctica hi ha col·lectes que, de fet, no es fan, encara que d'una manera o altra es justifiquin amb una aportació que es fa. Igualment, no regeix el mateix criteri respecte de la manera de fer la col·lecta, ni tampoc en lo que es refereix a la quantitat que s'entrega. Justament açò es vol unificar i aclarir posant uns criteris comuns a tota la diòcesi: en relació a la mateixa col·lecta a fi que suposi una autèntica conscienciació de la comunicació de béns i a qui s'ha d'entregar per a la seva destinació.

1.— Doble orientació de les col·lectes extraordinàries.

Hi ha unes col·lectes que estan directament relacionades amb la promoció humana, com la Campanya contra la fam i les col·lectes organitzades del servei de la Caritat. Dins aquesta orientació hi veim una dimensió d'ajuda "universal" i una dimensió d'ajuda "local". Es tracta d'una comunicació de béns oberta a tothom; sense discriminació de cap tipus i que vol servir i ajudar l'home en tots els aspectes de la seva promoció.

Altres, que podríem titular-les de Comunió Eclesial, van orientades directament a una ajuda a l'Església a tot nivell. Tindriem, en primer lloc un nivell d'ajuda a l'Església "universal", com la col·lecta amb motiu del Domund i la que s'entrega al Sant Pare com a contribució de totes les esglésies. I en segon lloc, un nivell d'ajuda a l'Església "local", com la col·lecta per al Seminari i l'Església Diocesana.

Així, les col·lectes extraordinàries quedarien reduïdes a sis, agrupant aquelles que estan més directament relacionades.

2.— Esquema d'aquesta remodelació:

- I. Promoció humana: Ajuda universal = Campanya contra la Fam (febrer)
Ajuda local = Caritas (juny)
- II. Promoció humana: Ajuda universal = Domund (octubre) Sant Pare (juliol)
Ajuda local = Seminari (març) Esgl. dioces. (novembre)

Les altres col·lectes quedarien totes incorporades a aquestes sis, celebrant els dies corresponents de sensibilització, però només es demanaria aportació econòmica als feels en aquestes sis ocasions a l'any.

3.— Entrega de la col·lecta.

A fi de unificar l'economia diocesana i perquè quedi constància de totes les aportacions dels fidels en les distintes col·lectes que es fan durant l'any, també s'acorda que siguin entregades a l'Administrador diocesà i que ell canalitzi l'entrega als seus llocs respectius. Igualment es pren l'acord de que les sis col·lectes esmentades s'han d'entregar íntegrament.

Aquesta reorganització de les col·lectes extraordinàries obeeix al plantejament que l'Església de Menorca es fa en relació a la comunicació cristiana de béns, sentint-se no sols una comunitat cristiana local que necessita compartir de cada dia més, sinó que s'ha d'obrir a les dimen-

sions universals de l'Església i del món, compartint "alegries i esperances, tristeses i angoixes dels homes del nostre temps —com diu en Vaticà II— perquè són les dels cristians". Creim que les col·lectes tenen sentit quan parteixen d'aquesta opció com a pràctica habitual entre els cristians i des de una sensibilització de cada dia més creixent.

4.— Comunió entre les nostres "esglésies".

Tot i que no entra en el tema d'aquesta sessió, s'ha ressenyat que aquest mateix esperit ha de crear una nova sensibilitat intra-eclesial en el petit marc de la nostra diòcesi, entre les comunitats parroquials i altres centres cristians, a fi d'arribar a una comunicació efectiva de béns, superant les encara existents diferències. Aquesta qüestió s'haurà de plantejar i resoldre des de la planificació de tota l'economia diocesana, una vegada quedi aclarit el projecte de la Delegació Diocesana d'Economia, en la línia de la "Revisió dels anys 80".

Informació del Sr. Bisbe.

Havent dinat, prossegueix la reunió amb la informació que dóna el Sr. Bisbe sobre les qüestions que s'enumeren a continuació i de les que els representants arxiprestals poden donar compte amb detall a la propera reunió arxiprestal.

- l'orgue del Roser per a la Capella Davídica.
- Directori Sagramental de la Diòcesi, ja a punt de sortir.
- col·locació a dalt del Toro d'un repetidor de TV-3.
- entrevista del Bisbe amb el Batle de Maó.
- celebració-trobada de capellans i religiosos al Toro el dia 11 de maig i homenatge als capellans jubilats.
- Congrés sobre l'evangelització a celebrar el setembre a Madrid.
- passos que ja ha fet la Comissió del VIIè. centenari de la conquesta de Menorca.

Ordre del dia (per a les reunions arxiprestals del 8-5-85)

Estudi, suggeriments i esmenes sobre els Estatuts i Reglament.

1. del Moviment de Joves Cristians de Menorca
2. de l'Associació de Clubs Parroquials i Centres d'Església de Menorca

Ciutadella de Menorca, 24 d'abril de 1985

Sebastià Taltavull Anglada,
secretari

DELEGACIÓ DE "MANS UNIDES"

MEMORIA DE LA CAMPAÑA CONTRA EL HAMBRE EN EL MUNDO (Menorca 1.985)

Preparación.

Delegadas y responsables de la Campaña en Menorca celebramos una reunión para cambiar impresiones y programar actividades.

Otra reunión con el P. Bonet y el Hno. de La Salle, José Luis Miró (ambos han sido misioneros en Africa) para confeccionar un calendario, horario, de iglesias a donde irán para explicar sus vivencias en las misas del sábado y domingo.

También nos reunimos con representantes de la comunidad Evangélica y de la Fe Baha'í para determinar la celebración del Acto Interconfesional en el día del Ayuno Voluntario.

Además del envío de material de propaganda a las localidades donde no hay delegada, se ha mandado una carta circular a párrocos y sacerdotes anunciándoles los objetivos de este año, pidiéndoles su colaboración en homilías y colectas, e invitando al acto Interconfesional. También se hizo una invitación personal al Sr. Obispo.

Como en el año anterior, el grupo más directo de responsables asistió a una eucaristía en sufragio de colaboradoras difuntas.

Realizaciones.

Podría afirmarse que el acto Interconfesional abre oficialmente los días fuertes de la Campaña. Este año ha tenido lugar en el local de la Iglesia Evangélica. Detalle muy bien acogido por todos. (Se adjunta programa).

Grupos de jóvenes, formados por la chica que asistió al primer

seminario de Manos Unidas celebrado en Madrid, salen a la calle para pegar carteles y repartir octavillas (se adjunta una) dando a conocer los objetivos que grupos de "Operación Enlace" han escogido para Menorca.

En Ferrerías, otro grupo de jóvenes pasó el montaje audiovisual "Hambre para una Campaña" y a continuación la joven María Marí les expuso sus vivencias del Primer Seminario al que asistió.

En varias localidades se reparten los sobres a domicilio y luego van a recogerlos. En otras, se organizan rifas, obras de teatro, pancartas. En Ciudadela se mandan cartas circulares a Entidades y Comercios.

Queremos destacar con mención especial estos casos que salen de lo corriente:

En Ferrerías, población de 3.282 habitantes han recogido 944.200 pesetas, lo que supone 287,69 pesetas por habitante. En esa localidad organizan a favor de la Campaña, una tómbola por Navidad y, en días más próximos, un puesto de venta de comidas típicas.

En Mahón, una señora que estaba gravísima y que falleció el domingo de la Campaña, había dicho a su hija que entregaran 25.000 pesetas. Como así se hizo. ¡Dios se lo pague y descanse en paz!

Campaña infantil.

Cuatro Colegios de E.G.B. han participado en el Concurso sobre "Desertificación". En nueve colegios y cinco parvularios han realizado colectas. En tres, se han proyectado las diapositivas "Hambre para una Campaña".

Estas mismas diapositivas se pasaron a cuatro grupos de Confirmación. En éstos, una representante de la Campaña tuvo después un cambio de impresiones con los chicos.

Cierre.

Gracias a Dios, hemos conseguido alcanzar la cantidad de pesetas que nos propusimos para financiar los objetivos solicitados:

Dos en Africa y dos en América.

Todos por un total de 4.569.000 pesetas.

RESULTADO DE LA XXVI CAMPAÑA CONTRA EL HAMBRE EN EL MUNDO

Con fecha 24 de abril cerramos en Menorca la XXVI Campaña contra el Hambre en el Mundo, con una recaudación total de cuatro mi-

liones seiscientas quince mil seiscientas cuarenta y cuatro pesetas, que supone un aumento de 905.695 pesetas con respecto al año anterior, aumento que nos ha permitido alcanzar la cantidad que nos propusimos para financiar los objetivos escogidos y que este año superaban nuestras previsiones.

Detalle de las recaudaciones por localidades:

	1.984	1.985	Diferencia
Alayor	315.677	314.300	- 1.377
Ciudadela	1.075.190	1.320.021	+ 244.831
Ferrerías	670.527	944.200	+ 273.673
Fornells	12.110	10.562	- 1.548
Mahón	1.239.737	1.572.414	+ 332.677
Mercadal	94.175	117.128	+ 22.953
San Clemente	31.333	53.694	+ 22.361
San Cristóbal	93.000	110.425	+ 17.425
San Luis	38.000	47.400	+ 9.400
Villa-Carlos	140.200	125.500	- 14.700
	<u>3.709.949</u>	<u>4.615.644</u>	<u>- 905.695</u>

Gastos a deducir:

Material propaganda	42.730
Transferencia Madrid	2.423

Total 45.153

Resumen.

Total recaudaciones	4.615.644
Gastos	45.153
	<u>4.570.491</u>

Con estas pesetas han quedado cubiertos todos los objetivos que a nivel de Menorca escogieron los grupos de la "Operación Enlace":

— Hogar para niños con deficiencias sanitarias en Tsihombe (Madagascar)	849.000
---	---------

— Construcción viviendas, mobiliario, pozo con perforadora y formación de personal nativo, en Safane (Alto Volta)	1.875.000
— Depuradoras para aguas contaminadas e impuras en Campo Maior (Brasil)	300.000
— Material educativo, camas, colchones, cocina, telares, máquinas de coser y tejer, en Villa Serrano-Sucre (Bolivia)	1.545.000
	<hr/>
	4.569.000

Nuestro agradecimiento a todos los que con vuestras generosas aportaciones, habéis colaborado a hacer realidad estos proyectos.
Mahón, 25 de abril de 1.985.

**La Comisión Diocesana de la Campaña
contra el Hambre en el Mundo.**

RECAUDACION EN CIUDADELA — AÑO 1.985

Catedral Basílica	319.500	
Parroquia de San Francisco	267.495	
Parroquia de San Rafael	93.651	
Parroquia de San Antonio M. ^a Claret	69.075	
Parroquia de San Esteban	50.708	
Santuario de María Auxiliadora	103.000	
Iglesia de San Miguel	76.856	
Iglesia de Carmelitas	25.000	
Iglesia de Santo Cristo	14.922	
Iglesia Santa Clara	7.815	
Iglesia Hospital	5.200	1.033.222
Apostolado de la Oración	30.000	
Cáritas Interparroquial	16.000	
Excmo. Ayuntamiento de Ciudadela	15.000	
Rifa a beneficio de la Campaña	33.150	
Imposiciones en "Sa Nostra"	52.000	

Imposiciones en Bancos	9.000	
Imposiciones en "La Caixa"	2.250	
Donativos de Bancos	3.000	
Intereses	5.815	
Recaudación de huchas	5.943	172.158
Colegio de la Consolación	72.848	
Colegio Juan Benejam	6.000	
Colegio Virgen Monte-Toro	2.574	
Guardería Xipell	20.990	
Guardería Hermanas Franciscanas	12.000	
Guardería Menuts	2.469	
Guarderías Prefabricadas	1.710	118.591
		<hr/>
		1.323.971

GASTOS

Gratificación repartir 236 circulares Campaña.	1.200	
Sobres	1.350	
Una cinta video Sony L-500	1.400	3.950
		<hr/>
Importe líquido		1.320.021

RECAUDACIONES EN MAHON — CAMPAÑA 1.985

IGLESIAS

Santa María	278.014
Carmen	151.452
San Francisco	141.675
Concepción	139.002
Santa Eulalia	33.302
San Antonio	14.700
San José	78.673
Concepcionistas	31.561
Consolación	21.698
Ermita Gracia	7.221
Llumesanes	6.535
Hospital Militar	6.425

Santa Agueda	6.965	
Residencia Sanitaria	47.371	964.594

OTROS DONATIVOS

Acto Interconfesional	137.140	
Buzón Mujeres A.C.	14.450	
Buzón Cáritas	120.100	
Hombres A.C.	4.000	
Directos a la Campaña	173.222	
Ingresos en Sa Nostra	80.617	
Intereses 1.984	5.171	
Saldo Campaña anterior	497	
Venta Calendarios	3.200	
Huchas Aeropuerto	6.005	544.402

CAMPAÑA INFANTIL Y JUVENIL

La Salle (8.º B)	1.300	
Juventudes Marianas Vicencianas	2.600	
Catequesis 1.ª Comunión y Confirmación Sta. María.	13.400	
Colegio Antoni Juan	12.033	
Colegio San José	24.550	
Colegio Virgen de Gracia	1.996	
Colegio Primo de Rivera	7.023	
Parvulario Estación Naval	3.100	
Clases costura A.C.	476	66.478

GASTOS A DEDUCIR

Por fotocopias	650	
Sobres varios	560	
Pegamento para carteles	1.000	
Sellos Correo	850	3.060
Total		1.572.414

DONATIVOS EN MATERIAL Y TRABAJO

Fra. Juan Monjo Coll por un buzón	7.158	
Fra. Editorial Menorca (octavillas)	21.466	
Total	28.624	

CAMPAÑA CONTRA EL HAMBRE EN EL MUNDO — AÑO 1.985

RECAUDACIONES EN ALAYOR

Santa Eulalia	188.392	
San Diego	39.959	228.351
Cofre en la Plaza	25.699	
Obra de Teatro	20.156	
Ingreso en Sa Nostra	6.000	51.855
Colegio La Salle	34.094	34.094
Total		<u>314.300</u>

RECAUDACIONES EN FERRERIAS

Colectas Misas	108.782	108.782
Reparto y recogida sobres a domicilio	422.742	
Tómbola Navidad	60.000	
Venta comidas	322.070	
Huchas comercios	14.403	
Anónimo	10.000	
Intereses	2.337	831.552
Colegio Público	1.943	
Colegio San Francisco	1.923	3.866
Total		<u>944.200</u>

RECAUDACION POR HABITANTE

Alayor	52,03 pesetas
Ciudadela	68,93 "
Ferrerías	287,69 "
Mahón - San Clemente	71,88 "
Mercadal, S. Cristóbal, Fornells	76,81 "
San Luis	17,11 "
Villa-Carlos	30,47 "
Recaudación por habitante en MENORCA	75,56 pesetas
Porcentaje de aumento en MENORCA	24,4 por ciento.

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes d'abril.

23.— Rep visites.

24.— Presideix la sessió mensual del Consell del presbiteri, a cal Bisbe.

25-26.— Rep visites. El 26, a les 8,30 del capvespre, va al Centre catequístic Sant Miquel, de Ciutadella, a una reunió d'un grup de matrimonis.

28.— Al matí, a les 10,30 és a Sant Antoni, de Maó, on concelebra l'Eucaristia i hi administra el sagrament de la confirmació a 8 joves. També es fa present a Alaior a la diada de Sant Jordi que hi celebren els Escoltes menorquins, quedant-se a dinar amb ells al bosc. Visita també una malalta.

29.— Rep visites.

30.— Al matí, té reunió amb la Delegació diocesana d'Ensenyament. Després acull un grup de gent de tercera edat de l'illa germana d'Eivissa. Els celebra l'Eucaristia, a la Catedral, a la capella de les Animes.

Mes de maig.

1.— Al Santuari de El Toro presideix la Trobada de catequistes de Menorca. Els celebra l'Eucaristia i dirigeix l'homilia. Després es fa present, en havent dinat, als actes festius de comiat.

2.— Rep visites. Al capvespre, és a Maó on rep visites i en fa. A les 8,15, concelebra l'Eucaristia al Seminari, a Ciutadella, en el dijous sacer-

dotal de maig.

3.— Rep visites. Al capvespre, rep els al.lots i al.lotes del Centre Catequístic Sant Miquel, de Ciutadella, que s'han de confirmar, amb els quals té una explicació i una lliçó sobre "el Bisbe".

4.— Rep visites. Al capvespre, és a Mercadal on presideix la reunió del petit Comitè que prepara el Consell Diocesà de pastoral. A les 9 del vespre, es reuneix a Mercadal mateix, amb el grup de catequesi d'adults que fa la parròquia 5-9. És a Majadahonda (Madrid) en unes Jornades de Vicaris Generals i de Pastoral, sobre el tema de la pastoral vocacional. Hi va acompanyat amb el Rector del Seminari.

9.— Al capvespre, és a Sant Lluís i a Maó.

10.— Rep visites. Reunió d'Ensenyament. Al capvespre, és a la parròquia de St. Esteve, de Ciutadella, on s'ha reunit amb tots els joves de Ciutadella que s'han de confirmar, per preparar la celebració.

11.— Presideix la celebració de la Jornada de sacerdots i religiosos/ ses, al Santuari de El Toro, on, a més de la reunió d'estudi, concelebra l'Eucaristia en la qual es fa un petit homenatge als sacerdots grans, ja jubilats, de la diòcesi. Al capvespre, a la Catedral, hi ha la gran Confirmació de 287 joves de les parròquies de Ciutadella.

12.— Celebració de la festa externa de Mare de Déu de El Toro. A les 11 concelebra l'Eucaristia, al Santuari, després de la qual fa la benedicció dels vents i dels termes de Menorca.

14.— Al capvespre, visita un capellà malalt.

16.— Rep visites.

18.— Rep visites. A la 1 del migdia, presideix les exèquies per al Sr. Damià Coll, sacerdot beneficiat de la Catedral. A les 8,30 del vespre, administra el sagrament de la confirmació, a la parròquia des Mercadal.

19.— Al matí, a les 9, celebra l'Eucaristia al Col·legi de la Consolació pels assistents a la trobada de membres de l'A.P.A. A les 12,30 concelebra l'Eucaristia a la Catedral, per un grup nombrós de la parròquia de Sant Francesc, de Maó als quals després rep a cal Bisbe. Al capvespre, puja a El Toro, on saluda a un professor de l'Universitat de Lovaina, Houtart.

20.— És a Maó, on parla amb capellans i en visita un altre de malalt.

21.— Rep visites.

22.— Presideix a cal Bisbe la reunió mensual del Consell del Presbiteri.

24-27.— És al Monestir de Poblet, on participa, junt amb un bon nombre de joves menorquins a l'Aplec de l'Esperit 85, organitzat per les diòcesis de Catalunya i les Illes.

29-30.— És a Madrid, prenent part en una reunió del Consell d'Economia de la Conferència Episcopal.

31.— Torna a l'illa.

MULTITUDINÀRIA I JOVE CELEBRACIÓ DE LA CONFIRMACIÓ A CIUTADELLA

Dos-cents vuitanta set joves van rebre el Sagrament de la Confirmació, dissabte passat a la Catedral de Menorca, en el transcurs d'una celebració multitudinària i plena de gestos joves i renovadors, adients amb el sentit del Sagrament que es rebia. Els joves, pares i padrins, eren membres de les comunitats cristianes de Ciutadella. Aquesta celebració conjunta —el resultat de la qual es considera molt positiu— és una de les manifestacions més importants que organitza l'Arxiprestat de Ciutadella en motiu de l'Any Internacional de la Joventut.

El temple de la Catedral de Menorca va ser del tot insuficient per donar lloc a tota la gent que va participar en la Celebració de la Confirmació de dissabte passat. El bisbe de Menorca, Antoni Deig, presidí la celebració, que va ser concelebrada per capellans de totes les comunitats cristianes de Ciutadella. El presbiteri estava també ple de representants seglars d'aquestes comunitats, al costat dels quals s'hi trobava una orquestra de joves.

El manifest dels joves.

Els joves que van rebre el sagrament de la confirmació van llegir el manifest, que van redactar en el transcurs d'una reunió conjunta desenvolupada divendres passat a Sant Esteve. Aquest manifest diu:

“En aquest dia solemne en què rebem el do de l'Esperit en el Sagrament de la Confirmació, volem manifestar la nostra decisió de seguir Jesús arrelats en les nostres comunitats cristianes, en els nostres ambients i enmig del poble que ens ha vist néixer.

Esteim fent un camí de creixement en la nostra fe. Per açò necessitem de molta ajuda. No volem anar sols. En aquest camí, hem descobert un amic que no falla, un amic en qui confiar totalment: és Jesús!

En Ell hi descobrim una valentia molt gran i una confiança total en Déu, el seu Pare. Una senzillesa i humilitat que el feien amic de tots, especialment dels més pobres i necessitats. Per a Ell, tothom era igual, no feia cap distinció, estava disponible, sabia entendre i escoltar i perdo-

nava sempre. Avui ens impressiona la seva sinceritat i la fidelitat a la voluntat del seu Pare. La resurrecció és una garantia del seu amor total, fins a l'extrem i un motiu d'esperança per a nosaltres si volem seguir-lo. En les benaventurances hi ha la felicitat que cercam i en tot el seu Evangeli un estil de vida que ens pot fer persones de ver.

Volem rebre el do de l'Esperit perquè necessitam molta força i coratge per a seguir Jesús en el nostre món d'avui. Hi ha obstacles que dificulten la nostra marxa: la comoditat, la vessa, tenir massa "coses" i que ens ho donin tot fet, sentir-nos atrets per uns ambients que ens roben la personalitat i que ens prometen una felicitat que no dura gens. Volem lluitar contra tot tipus de violència i materialisme, primers obstacles perquè l'Esperit de Déu actui a través nostre.

Però, sabem que Jesús no falla i ha promès a la seva Església una presència constant. Si participam activament en la comunitat cristiana, cadascú en el seu lloc de responsabilitat, asseguram el nostre desenvolupament i el nostre testimoni. Per açò, necessitam de la catequesi i de la vida de grup, necessitam dels majors i del seu testimoni, necessitam comunicar als altres tot lo que nosaltres hem rebut, rebem i rebrem. L'aventura de la nostra fe segueix: confiam plenament en la força i el coratge que ens comunica l'Esperit".

Amb aquest manifest, els joves que es van confirmar implicaven a les comunitats cristianes ensems que prenen el compromís de formar-ne part d'una forma activa.

"Sereu els meus testimonis".

Al presbiteri, una llarga pancarta expressava el lema de la celebració del sagrament de la confirmació: "Sereu els meus testimonis". La frase s'acompanyava d'un colom vermell, en forma de flamarada, que simbolitzava l'Esperit.

Antoni Deig i Clotet, bisbe de Menorca, va esmentar el contingut de la frase, alhora que va fer una crida a la responsabilitat dels joves dins de les comunitats cristianes de Ciutadella.

En la seva homilia, Antoni Deig va dir als joves que ara "començareu a treure el cap a la vida, començareu a ser membres de la nostra comunitat amb tots els drets i els deures". Va fer una simbologia entre els moments de pluja i de sol d'aquests darrers dies i els moments "de la vostra vida espiritual en què pot sorgir el dubte i la temptació, però sempre hi sortirà el sol en la vostra vida. (...) Ara tindreu l'Esperit dintre de vosaltres. Sempre hi haurà aquest sol, que és Nostre Senyor Jesucrist".

Després va fer una crida als joves a "ser sempre testimonis de Jesucrist" i a formar part "de les nostres comunitats, plenament. Ens devem els uns als altres i per això l'Església és un poble. En el marc de l'Any Internacional de la Joventut el bisbe de Menorca va dir que l'Església "necessita la joventut, perquè hi hagi pau, desenvolupament i participació".

Renovació del baptisme i ofrenes.

Els joves que van rebre el Sagrament de la confirmació es van posar drets per respondre a les preguntes del Bisbe i renovar conscientment les promeses del baptisme: lluitar contra el pecat, disposat a perdonar, creure en Déu, Jesucrist, l'Esperit Sant i l'Església, confiar en Déu, tractar els homes com a germans, ser imitadors de Jesucrist i treballar per la salvació de tots els homes.

La participació dels joves en la celebració també va ser important en el moment de les ofrenes. Un grup va presentar un paper signat, que representava el compromís contret pels joves amb les seves comunitats mitjançant el Sagrament de la Confirmació; uns altres joves van oferir una gerra d'aigua, simbolitzant la recepció de l'Esperit amb les paraules de l'Evangelí que diuen "qui begui l'aigua que jo li donaré no tindrà mai més set"; l'ofrena d'una guitarra era signe de la unió i l'amistat; l'ofertament d'una pilota i un disc volien representar la forma que els joves cristians es diverteixen i es formen. Una parella de catequistes va oferir el pa i el vi, com a símbol de comunitat i testimoni.

La celebració va acabar en un ambient d'alegria i aplaudiments. D'aquesta forma, el sentit del sagrament de la confirmació que van rebre els joves es va manifestar amb una celebració d'esperit juvenil.

Josep Bagur

En clima de aprecio y reconocimiento.

HOMENAJE A LOS 17 SACERDOTES DIOCESANOS DE MAS EDAD

Expresivo y muy afectuoso resultó el acto de homenaje a los 17 sacerdotes diocesanos de mayor edad, celebrado con sencillez e intimidad el día 11 en el santuario de la Virgen de Monte Toro, coincidiendo con la jornada diocesana de confraternización entre el clero, los religiosos y religiosas.

Presididos por el Obispo se reunieron en el santuario de la Virgen de Monte Toro 33 sacerdotes diocesanos, y 42 representantes de las congregaciones de religiosos y religiosas que ejercen su ministerio en la diócesis.

La concelebración eucarística subrayó, este año, su sentido fundamental de "acción de gracias", por la referencia explícita de dar gracias a Dios por el testimonio de fidelidad y dedicación generosa de los 17 sacerdotes diocesanos, cuya edad supera los 65 años. A esta circunstancia aludió expresamente el obispo en su homilía.

Abrazo emotivo del Obispo.

El final de la celebración marcó el momento más emotivo de la jornada. El obispo abrazó personalmente a los 13 de esos sacerdotes, presentes —los otros 4 se hallaban imposibilitados para la asistencia— y les entregó una sencilla pieza de cerámica, que presenta pintada la fachada del Santuario en su parte anterior, y grabado el nombre y apellidos de cada uno, y la fecha del 11 de mayo, en la posterior. Los aplausos tributados por los demás asistentes a cada uno de los sacerdotes veteranos evidenciaban el gran afecto y reconocimiento que se profesa a estos hombres que han consagrado su vida a la Iglesia menorquina, y a la que continúan sirviendo generosamente de acuerdo con las posibilidades de salud.

Los sacerdotes homenajeados fueron los siguientes: Miguel Villalonga; Juan Jaume; Martín Domingo; Juan Gornés, Pedro Salord; Francisco Anglada; José Anglada; Miguel Casanovas; Fernando Cortés; Damián Coll; Fernando Martí; Guillermo Coll; Juan Cavaller, Enrique Cardona; Miguel Petrus; Jaime Cots y Abelardo Benítez.

Significan el 30 por ciento del total del clero diocesano.

A la celebración siguió una comida de confraternidad, desarrollada en el lógico clima de alegría y buen humor. A los postres, Miguel Casanovas, en nombre de los homenajeados expresó el sentir de todos ellos en una bella poesía original.

Reflexión sobre la presencia de los religiosos y religiosas en la pastoral diocesana.

Previamente a la concelebración eucarística, los asistentes a la jornada reflexionaron sobre un tema que interesaba a todos los reunidos: "La presencia de los religiosos y religiosas en la pastoral Diocesana".

El P. Silvino Berruete, director del Colegio Salesiano, expuso unas pautas de reflexión, que ayudaron a centrar el trabajo por grupos reali-

zado por arciprestazgos y cuyas aportaciones fueron leídas posteriormente en una reunión general, que presidió el obispo.

Todos los grupos coincidieron en la necesidad de una planificación pastoral, de la que todos se sientan responsables, integrándose cada uno de acuerdo con su carisma. Esta exigencia comporta una mayor intercomunicación, a la que, indudablemente, contribuyen jornadas conjuntas y otros actos similares al realizado

JORNADA SACERDOTAL AL SANTUARIO DE EL TORO

Senyor, ja baixa el dia
i la llum ja s'apaga.
Sols queden fulles seques
dins el jardí de l'ànima:
les fulles que ufanoses,
engalanaven s'arbre.
Passà la primavera
d'enceses esperances;
passaren els ardors
de l'estiu que afalaga...
Senyor, ja baixa el dia
i ja la tardor càlida
l'esperit i el cos
lentament entabana.
Però hi queden ufans
els fruits a s'arbre encara;
de s'arbre que té vida
d'escalfadora saba,
de qui rebroten fulles
verdoses d'esperança.

Miguel Casanovas

DEL GOVERN BALEAR

CONVENI ENTRE EL GOVERN BALEAR DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS I ELS BISBES DE LES DIÒCESIS DE MALLORCA, MENORCA I EIVISSA, SOBRE PATRIMONI CULTURAL DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA

El Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i els Bisbes de l'Església Catòlica de les Diòcesis de Mallorca, Menorca i Eivissa, en conformitat amb els punts prevists a l'Art. XV de l'Acord entre la Santa Seu i l'Estat Espanyol sobre Ensenyança i Asumptes Culturals, de 3 de gener de 1979, estimen convenient col.laborar en l'estudi, defensa, conservació, restauració, difusió i increment del Patrimoni Cultural de l'Església Catòlica a les Illes Balears, així com coordinar les seves respectives accions i competències dins aquest camp.

Per això amb respecte a les competències pertinents, i sometent-se a les normes contingudes a la Constitució Espanyola, a l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i als acords vigents subscrits entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu,

ACORDEN

I.— El Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears reconeix la propietat del Patrimoni Cultural a favor de les persones jurídiques eclesiàstiques d'acord amb els títols corresponents, al mateix temps que assumeix la importància d'aquest Patrimoni, juntament amb la labor cultural que ha acomplit l'Església Catòlica en la creació d'aquest Patrimoni, la seva promoció i conservació, i ès compromès a una eficaç col.laboració tècnica i econòmica.

II.— L'Església Catòlica, assumint la funció cultural del Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, dins el marc competencial establert a la Constitució Espanyola i al propi Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, i donant compliment a la finalitat religiosa primordial dels béns eclesiàstics, es compromet a continuar posant-los a l'abast i al servei del poble Balear i també de la Societat en general; al mateix temps es compromet a una cooperació eficaç amb el Govern de la Comunitat. Igualment, expressa la seva voluntat de proseguir en la cura d'aquests béns de la seva titularitat i d'utilitzar-los d'acord amb el seu valor històric-artístic.

III.— Per a fer efectiva l'esmentada recíproca col.laboració, acorden la creació d'una Comissió Mixta, Govern Balear-Diòcesis de l'Església Catòlica a Balears, de conformitat amb el Reglament corresponent en el qual s'establirà la composició, competències, funcions i règim general. L'esmentat Reglament haurà d'esser aprovat pel Consell de Govern i per les Diòcesis de l'Església Catòlica a Balears.

IV.— El present Conveni regirà fins que no sigui denunciat per qualcuna de les parts firmants, amb un avís previ de sis mesos i de forma motivada.

Així ho acorden a Palma de Mallorca a vint-i-sis d'abril de mil nou cents vuitanta-cinc.

F. Gilet Girart

Conseller d'Educació i
Cultura

Teodoro Ubeda Gramaje

Delegat dels Bisbes de l'Església
Catòlica de les Illes Balears

REGLAMENT DE LA COMISSIÓ MIXTA GOVERN BALEAR-DIÒCESIS DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA A LES ILLES BALEARS, SOBRE PATRIMONI CULTURAL DE L'ESGLÉSIA CATÒLICA

Art. 1.— Es constituirà una Comissió Mixta Diòcesis de l'Església Catòlica-Govern Autònom de les Illes Balears per a coordinar les actuacions sobre els béns culturals de titularitat eclesiàstica, localitzats dins l'àmbit territorial de la Comunitat Autònoma.

Art. 2.— La Comissió estarà integrada per:

- a) L'Honorable Sr. Conseller d'Educació i Cultura.
- b) L'Excelentíssim i Reverendíssim Sr. Bisbe de les Diòcesis de Balears, designat a tal efecte.
- c) El Sr. Director General de Cultura.

d) Un representant de cada una de les Diòcesis de les Illes Balears no figurant segons la delegació de l'apartat b).

e) Quatre Vocals designats pel Conseller d'Educació i Cultura, d'entre els experts de les distintes Illes Balears.

f) Quatre Vocals designats pels Bisbes de les Diòcesis de l'arxipièlag.

Art. 3.— Les funcions de la Comissió seran les següents:

a) Preparar i elevar als òrgans executius les propostes de programació d'intervencions sobre els béns pertanyents a l'Església Catòlica, dins les àrees culturals de:

- Arxius i Biblioteques.
- Béns mobles i Museus.
- Béns immobles i arqueològics.
- Difusió cultural.

b) Indicar les condicions generals per a posar a disposició de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears els immobles eclesiàstics, a l'objecte de promoure el desenvolupament d'activitats culturals.

c) Proposar les condicions d'us i de fruïment per part dels ciutadans dels monuments, museus i arxius, etc., dels que sigui titular l'Església Catòlica.

d) Estudiar i dictaminar les sol·licituts per part d'entitats de l'Església Catòlica i d'altres entitats que afectin als béns dels quals es parla a l'art. 1, tant amb caràcter de subvenció com d'inversió directa, elevades a la Conselleria d'Educació i Cultura.

e) Fixar els mòduls de catalogació i inventari d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni Històric (mobles i immobles) de l'Església Catòlica i forma de realitzar-los.

f) Conèixer qualsevol altre acció que pugui afectar al Patrimoni Cultural de l'Església Catòlica de les Illes Balears; concretament, la fixació de possibles prioritats en relació a ajudes o programes d'actuació.

Art. 4.— La Comissió estarà co-presidida per l'Honorable Sr. Conseller d'Educació i Cultura i l'Excelentíssim i Reverendíssim Bisbe Delegat de les Diòcesis de l'arxipièlag; actuaran com a Vicepresidents el Sr. Director General de Cultura, els representants de les altres Diòcesis de Balears no figurants segons la delegació de l'apartat b) de l'article 2 i com a secretaris els Vocals designats per cada un dels Presidents.

Art. 5.— La Comissió funcionarà en Ple i en Permanent. El Ple es reunirà com a mínim, una vegada cada trimestre. La Permanent estarà integrada pel Director General de Cultura, els representants de cada una de les Diòcesis i dos membres de la Comissió designats per cada una de les parts firmants d'aquest acord i atindrà la sol·lució d'aquells problemes que per la seva urgència no puguin esperar la reunió del Ple, prèvia convocatoria convocada pels co-Presidents.

Art. 6.— Dins la Comissió funcionaran quatre grups de treball: Arxius i Biblioteques, Bens mobles i Museus, Béns immobles i arqueologia, i Difusió cultural. Cada un dels esmentats grups estarà constituït pels Vice-presidents de la Comissió i dos Vocals designats un per cada una de les parts.

Art. 7.— Els acords adoptats per la Comissió Mixta se consideraran executables si no haguessin estat protestats per qualcuna de les parts en un plaç de trenta dies, des de la dreta de la seva adopció. En qualsevol circumstància, quedaran subjectes a la normativa general aplicable.

Art. 8.— La Comissió Permanent haurà d'elevat els seus acords al Ple de la Comissió per a la seva ratificació o renovació.

Art. 9.— Els acords s'adoptaran per majoria simple dels assistents, amb el vot unànim dels Co-Presidents.

Art. 10.— La Convocatòria del Ple serà cursada pels Co-Presidents de mutu acord, amb l'establiment de l'ordre del dia i un plaç de preavís no inferior a deu dies.

Art. 11.— La Comissió Mixta, mitjançant acord del Ple, podrà dictar unes normes de règim intern per al funcionament de les Comissions de Treball, així com de la Comissió Permanent.

Art. 12.— El present Reglament entrarà en vigor el dia següent de la seva publicació al B.O.C.A.I.B. i se publicarà al Butlletí Oficial dels Tres Bisbats.

Art. 13.— El present Reglament i les seves normes de règim intern regiran mentrestant es trobi en vigència el Conveni sobre Patrimoni Cultural, entre el Govern Balear-Església Catòlica de Balears.

F. Gilet Girart
Conseller d'Educació i
Cultura

Teodoro Ubeda Gramaje
Delegat dels bisbes de l'Església
Catòlica de les Illes Balears

CONFERÈNCIA EPISCOPAL

DESPENALIZACION DEL ABORTO Y CONCIENCIA MORAL

Declaración de la Comisión Permanente del Episcopado

En repetidas ocasiones los Obispos hemos manifestado ya nuestra postura, que es la de la Iglesia Católica, en relación con el aborto y con su despenalización. No obstante, la reciente sentencia del Tribunal Constitucional que ha admitido la constitucionalidad de la despenalización del aborto en los supuestos previstos por la ley sometida a su dictamen, nos exige una nueva intervención ante la opinión pública.

Sin merma del respeto y estima que como ciudadanos nos merece el Tribunal Constitucional y ejerciendo la libertad que nos corresponde como miembros de la sociedad y muy especialmente como Obispos de la Iglesia, nos proponemos hacer algunas consideraciones de orden pastoral sin entrar en la valoración técnica o jurídica de la sentencia.

Nos interesa particularmente la repercusión moral de la sentencia en las conciencias de los ciudadanos españoles y en especial de los católicos, habida cuenta de los presupuestos y motivaciones de orden ético que la sustentan y de la utilización interesada que se ha hecho de la misma en interpretaciones políticas de diverso signo y en algunos medios de comunicación social.

Algunas observaciones éticas.

Desde el punto de vista ético acogemos con satisfacción el establecimiento de una doctrina constitucional según la cual la vida del nasciturus es un valor fundamental y constituye un bien jurídico distinto de

la vida de la madre, protegido por el artículo 15 de la Constitución española y que debe ser positivamente defendido por el Estado. Con la misma satisfacción vemos que la sentencia recoge el derecho a la objeción de conciencia de quienes puedan verse inducidos a la ejecución del aborto.

Sin embargo ciertas interpretaciones de la sentencia hechas ante la opinión pública pueden llevar a la conclusión de que en los supuestos previstos por la ley y cumplidas las condiciones requeridas, el aborto no sólo se despenaliza sino que resulta también éticamente justificado y hasta socialmente "progresista".

Queremos llamar la atención sobre el hecho de que remitiéndose la sentencia a los valores fundamentales que han de servir de base estructural del ordenamiento jurídico y situándose así en un nivel ético, llegue a conclusiones que, desde la perspectiva de la moral católica y aún desde la justa valoración natural de la vida humana, no son éticamente correctas.

Resulta, en efecto, desorientador que, reconocida la existencia de la vida en el seno materno y atribuyéndole un valor fundamental que no puede ser otro que el derivado del reconocimiento de su condición humana, se niegue al que ha de nacer el derecho a la vida que es inherente a todo ser humano y que constituye la base de la seguridad jurídica y de la justa convivencia.

Una recta conciencia moral no puede aceptar que el conflicto entre la vida humana del nasciturus y los derechos de la madre se resuelva mediante una acción directamente dirigida a matar la vida humana alojada en el seno materno.

Es necesario caer en la cuenta de que la única protección ofrecida al ser humano en gestación, en los supuestos previstos, se reduce a obligar al legislador a que determine con mayor objetividad los procedimientos y las circunstancias dentro de las cuales puede ser sacrificado impunemente. Los principios éticos admitidos como base de una convivencia segura, justa y pacífica, exigen que se reconozca al que está por nacer como verdadero sujeto de derechos humanos. La solución de los posibles conflictos entre el derecho a la vida del hijo y los inconvenientes que su nacimiento pueda suponer para la madre ha de buscarse a través de medidas jurídicas y sociales que respeten y protejan a ambos de manera suficiente y proporcionada.

Resulta también obligado advertir sobre la grave confusión, incluso terminológica, que supone la expresión "aborto ético", ya que permite una fácil transposición del orden jurídico (despenalización) al orden moral (licitud) en el aborto.

Actitud positiva en favor de la vida.

No podemos concluir esta declaración sin lamentar una vez más la legitimación del egoísmo y la insensibilidad moral de una sociedad que consiente la eliminación del hijo concebido para evitar los inconvenientes que su nacimiento pueda ocasionar a la madre, incluso en casos en los que es indudable la existencia de una persona, sean cuales fueren las expresiones jurídicas utilizadas. La eliminación de la vida humana molesta o indeseada abre el camino a planteamientos éticos totalmente contrarios a una sociedad moderna que se precia de reconocer efectivamente los derechos humanos de todos.

Al destinar a la opinión pública estas consideraciones queremos exhortar a los católicos y a todos los que aman la vida y al hombre a que adopten aquellas posturas prácticas que sean coherentes con los principios que profesan. Por nuestra parte, como pastores de la Iglesia, no dejaremos de iluminar más ampliamente la conciencia de los fieles y de prestarles el auxilio de la doctrina y el aliento moral que les debemos en cuantas ocasiones sea necesario para el aprecio y la defensa del sagrado don de la vida.

Madrid, 10 de mayo de 1985.

COMISION EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y CATEQUESIS

NOTA DE LA SECRETARIA GENERAL TECNICA DE LA COMISION EPISCOPAL DE ENSEÑANZA Y CATEQUESIS

Madrid, 19 de abril de 1985

Ante las sucesivas informaciones aparecidas recientemente en los medios informativos sobre la Enseñanza religiosa en los Centros Experimentales de la Reforma, tanto en las Enseñanzas Medias (BUP y FP) como en el ciclo Superior de la EGB, la Secretaría General de la Comisión Episcopal de Enseñanza desea hacer las siguientes puntualizaciones:

1.— Los Acuerdos entre la Santa Sede y el Estado Español sobre Enseñanza y Asuntos Culturales (BOE de 15-XII-79) y la legislación vigente sobre Enseñanza Religiosa que los desarrolla, (BOE de 19-VIII-80, etc.,) son el marco jurídico existente que GARANTIZA

a) El derecho de todos los alumnos que lo deseen a recibir la Enseñanza Religiosa en todos los niveles educativos y en todos los cursos de

cada nivel educativo (art. II del Acuerdo entre la Santa Sede y el Estado Español sobre Enseñanza y Asuntos Culturales).

b) El deber de todos los centros educativos de incluir la enseñanza de la Religión y Moral Católica en los planes educativos de todos los centros escolares de los distintos niveles (Preescolar, EGB, BUP y FP) (art. II del Acuerdo entre la Santa Sede y el Estado Español sobre Enseñanza y Asuntos Culturales).

c) La enseñanza religiosa debe establecerse en todos los centros de enseñanza "en condiciones equiparables a las demás disciplinas fundamentales" (Acuerdos entre la Santa Sede y el Estado Español, art. II).

2.— Si bien la OM de 16-VII-80 (BOE del 19) sobre la Enseñanza Religiosa en BUP y FP determina cuanto se refiere a estos distintos niveles educativos, el Acuerdo entre la Santa Sede y el Estado Español en su "Protocolo final" ya preveía la posibilidad de "reformas o cambios de nomenclatura o de sistema escolar" que pudieran producirse y, por ello, determina que:

"Lo convenido en el presente Acuerdo, en lo que respecta a las denominaciones de los Centros, niveles educativos, profesorado y alumnos, medios didácticos, etc., subsistirá como válido para las realidades educativas equivalentes que pudieran originarse de reformas o cambios de nomenclatura o del sistema escolar oficial".

3.— Por tanto, no se cumplen las normas mencionadas cuando se propone la opción entre enseñanza religiosa o nada; cuando sistemáticamente se sitúa esta enseñanza en los horarios más desfavorables; cuando se recorta el horario previsto; cuando se suprime de algún curso escolar, etc. La letra y el espíritu de las normas concordadas obligan a garantizar de manera efectiva la libertad de elección de la enseñanza religiosa y la seriedad académica de la misma.

4.— La Comisión Episcopal de Enseñanza y Catequesis, a través de su Secretaría Técnica, mantiene sesiones de trabajo, ya desde julio de 1983, para que en los planes educativos de la Reforma, en los distintos niveles, se cumpla con precisión cuanto se refiere a las garantías jurídicas existentes. En el momento actual se está elaborando un informe completo sobre la realidad de la organización de la Enseñanza Religiosa en los centros experimentales para subsanar las lagunas existentes allí donde las hay y se dicten las directrices e instrucciones del Ministerio de Educación y Ciencia adecuados al ordenamiento jurídico existente.

Madrid, 19 de abril de 1985.

ANUNCIS

VIII CURS D'ESTIU DE CATALA

Tindrà lloc a Mallorca, del 8 al 26 de juliol. Duu la direcció dels cursos, Aina Moll i té la coordinació general, Miquel Melià, catedràtic d. I.B. La Càtedra Ramon Llull organitza aquests cursos d'estiu de català a Mallorca, els quals, adreçats primordialment a un públic illenc, congreguen anualment participants de tots els Països catalans i alguns catalanistes estrangers, interessats a aprofundir els seus coneixements. Els interessats sol·licitin informació sobre l'activitat que els interressi a la Secretaria General dels Cursos. Estudi General Lul·lià. Sant Roc, 4, 07001 Palma de Mallorca.

CURS D'ESTIU A LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE BARCELONA

Tindrà lloc de l'1 al 13 del proper mes de juliol. Lloc: "Casal Borja" c/. Llaseras, 30, Sant Cugat del Vallès. (tel. 93-6741150. Dirigeixen: Ramon Pou i Hèctor Vall. Matrícula: 6.000 ptes. Pensió, 1.250 ptes. diàries. Per inscripcions i informació, a la Secretaria de la Facultat: c/. Diputació, 231, Barcelona. (08007).

Aquests cursos són vàlids per actualització i formació permanent per a sacerdots, religiosos, religioses i també per a professors de religió en exercici. Si es fan els quatre anys del curs d'estiu serveixen com a sector teològic per obtenir la declaració eclesiàstica d'idoneïtat que capacita per a ser professor de religió.

NECROLOGIA

RD. SR. DAMIA COLL AL.LÉS

El Sr. Damià Coll Al.lés va morir a Ciutadella de Menorca el dia 17 de maig de 1985, a l'edat de 69 anys, després de llarga malaltia.

Les exèquies es van celebrar el dia següent a la 1 de la tarda, a la S.E. Catedral Basílica, presidides pel Sr. Bisbe, acompanyat de 31 sacerdots, en representació de les parròquies i clergat de la diòcesi, amb el temple ple de feels, molts d'ells vinguts de la parròquia d'Es Mercadal.

El Sr. Damià havia nascut a Ciutadella de Menorca el dia 7 de maig de 1916. Va cursar els seus estudis eclesiàstics al Seminari de Menorca i al de Mallorca. Va ser ordenat sacerdot a l'Església parroquial de Sta. Maria de Maó, el dia 23 de setembre de 1939.

Durant la seva vida sacerdotal va ser Rector de St. Martí, de Mercadal, des del 21 d'octubre de 1939 fins el 9 de setembre de 1954, en què va ser nomenat Vicari Cooperador de la parròquia del Roser de la Catedral.

Després, fou Beneficiat de la Catedral des del 14 de novembre de 1960, amb el càrrec de Director de la Ràdio diocesana, emissora després de la Cope, Ràdio Popular, que ell havia fundat a Ciutadella el 1955, a l'antiga Església del Socors. També havia estat vocal del Consell de Vigilància i Consiliari de les Rames d'Acció Catòlica de Mercadal i dels Homes, de Ciutadella. Va formar part del Consell del Presbiteri durant els anys 1971 a 1974. Professor del Seminari i Capellà de l'Hospital Municipal de Ciutadella de Menorca. Va ser també Tinent Capellà castrense i en la seva etapa de Rector de Mercadal, va fundar el Club Atlètic Monte Toro.

Que el Senyor li hagi concedit el repòs etern i visqui per sempre a la Casa del Pare.

NECROLOGIA

VIII CURS D'ESTIU DE GATACA

[Faint, mirrored text from the reverse side of the page, likely bleed-through from another document. The text is largely illegible due to its orientation and fading.]

ESGLÉSIA DE MENORCA

Butlletí oficial
del Bisbat

Num. 713 - JULIOL - AGOST del 1945

Després, fou Beneficiari de la Catedral des del 14 de novembre de 1960, amb el càrrec de Director de la Pàgia diocesana, amb el després de la Casa, Poble Popular, que ell havia fundat a Ciutadella el 1955, a l'antiga Escola del Senyor. També havia estat vocal del Consell de Vigilància i Consellari de les flames d'Acció Catòlica de Mercader i dels Homes, de Ciutadella. Va formar part del Consell del Presbiterat durant els anys 1971 a 1974. Professor del Seminari i Capellà de l'Hospital Municipal de Ciutadella de Memòria. Va ser també Titular Capellà de l'Oratori i en la seva etapa de Rector de Mercader, va fundar el Club Artístic Monte Loro.

Que el Senyor li hagi concedit el repos estret i que sigui per sempre a la Casa del Pare.